

Operation af tarmen

Du skal opereres i tarmen. Formålet med operationen er at fjerne det stykke tarm, som er ramt af sygdom.

Forundersøgelse

Ved forundersøgelsen inden operationen skal du tale med en sygeplejerske om indlæggelsesforløbet. I skal tale om mad, drikke og fysisk aktivitet i forbindelse med operationen, og du får præsenteret en smerteskala, som vi bruger i forbindelse med behandling af dine smerter.

Du får også taget blodprøver og hjertekardiogram, og du bliver målt og vejat.

Du får taget mål til støttestrømper, som du skal bruge under hele din indlæggelse for at forebygge blodpropper i benene.

Du kommer også til at tale med en narkoselæge om bedøvelse og eventuel smertebehandling, ligesom du får mulighed for at tale med lægen, som skal operere dig.

Du bliver indlagt dagen før operationen.

SÅDAN FOREGÅR OPERATIONEN

Operationen kan foregå enten som åben operation eller som kikkertoperation. Under operationen er du fuldt bedøvet.

Inden du bliver bedøvet, bliver du koblet til et drop, som giver dig væske gennem et plastikrør i håndryggen. Du får eventuelt også lagt et smertekateter i ryggen. Gennem smertekateteret kan du få smertestillende og lokalbedøvende medicin under og efter operationen. Lægen, der skal operere, taler først med dig om, hvad der skal foregå, og herefter bliver du bedøvet.

Selve operationen varer cirka 2 timer, men du skal være på operationsstuen i 4-5 timer, da der også går tid med blandt andet bedøvelse og opvågning.

Vi sender det fjernede stykke tarm til nærmere undersøgelse, så vi kan fastslå sygdommens art og udbredelse.

Åben operation

Ved åben operation opererer lægen gennem et snit i din mave. Lægen fjerner det syge stykke tarm.

Kikkertoperation

Ved kikkertoperation opererer lægen gennem 3-5 små snit i dit maveskind. Lægen fører rør ind i din bughule gennem snittene og foretager operationen gennem rørene ved hjælp af instrumenter og en kikkert.

På opvågningsstuen

Efter operationen bliver du kørt til opvågningsstuen, hvor du bliver observeret, indtil du er helt vågen efter bedøvelsen. På opvågningsstuen har du:

- kateter i blæren til at opsamle urin
- drop i håndryggen, som du får væske og medicin igennem
- eventuelt smertekateter i ryggen
- eventuelt et dræn (plastikslange), som fjerner overskydende blod og væske fra operationsstedet.

Efter et par timer bliver du kørt tilbage til sengestuen på Afsnit 107. Opvågningstiden er afhængig af din smertebehandling, og hvor vågen du er.

På opvågningsafsnittet kan du ikke få besøg af pårørende.

SÅDAN FORBEREDER DU DIG

Få en blodfortyndende indsprøjtning

Om aftenen inden operationen giver vi dig en blodfortyndende indsprøjtning, som skal forebygge blodpropper i benene.

Stomimarkering

Du vil eventuelt få tegnet en markering på maven, hvis der er risiko for, at du skal have en stomi.

Vær fastende inden operationen

Du skal faste inden narkosen, så din mavesæk er helt tom. Det er vigtigt, så der ikke opstår risiko for, at mad i mavesækken kan løbe tilbage gennem spiserøret og ned i lungerne. Møder du ikke fastende, kan vi være nødt til at aflyse din aftale. Du skal derfor følge disse retningslinjer:

- Du må ikke spise fra 6 timer inden operationen. Du må heller ikke drikke mælkeprodukter eller spise pastiller, bolsjer og tyggegummi.
- Du må gerne drikke klare væsker indtil 2 timer før. Det kan fx være vand, saftvand eller te og kaffe uden mælk.
- For dit velbefindende før og efter narkosen anbefaler vi, at du drikker 2 glas saft 2 timer før den planlagte operation og derefter ingenting, til narkosen er overstået.

Følg disse retningslinjer, medmindre narkoselægen har givet dig anden vejledning.

Fjern make-up og løse genstande

Af hensyn til hygiejne og sikkerhed under operationen skal du forberede dig således:

- **Make-up.** Fjern al make-up og neglelak. Under operationen skal vi kunne iagttage din huds naturlige farver.
- **Smykker.** Fjern løse dele såsom smykker, ur og ringe. Smykker er samlingssted for bakterier, der øger risikoen for infektion.
- **Daglige hjælpemidler.** Briller, høreapparat og tandprotese tager vi af dig lige inden narkosen.
- **Kontaktlinser.** Linser må du gerne beholde i. Fortæl dog sygeplejersken, hvis du bruger linser.

Få fjernet hår

Få fjernet hår på maven/lår, og få rensset navlen.

Få et klyx/lavement

Du får et klyx/lavement om morgenen før operationen for at tømme tarmen helt.

Vask dig grundigt før operationen

Tag et bad morgenen før operationen, og vask dig grundigt med vand og sæbe – særligt på stedet for indgrebet. Undlad at smøre dig med creme, da det gør desinfektion vanskeligere. Du skal derefter tage en operationsskjorte på.

Tag støttestrømper på

Vi hjælper dig i støttestrømperne, som du skal have på under operationen og resten af din indlæggelse.

EFTER OPERATIONEN

Tilbage på sengestuen

Når du kommer tilbage til Afsnit 107 efter operationen, måler vi dit blodtryk, din puls, indholdet af ilt i dit blod og din temperatur, så vi kan følge med i, hvordan du har det. Vi måler dette hver 4. timer døgnet rundt i de første 3-5 døgn efter operationen. Vi tager også blodprøver dagligt de første døgn.

Til stuegang dagen efter operationen fortæller lægen dig om din operation.

Kom hurtigt ud af sengen

Det er vigtigt, at du efter operationen kommer i gang med at bevæge dig. Det mindsker risikoen for komplikationer, og tarmen genvinder hurtigere sin normale funktion. Du skal derfor forvente, at vi allerede få timer efter operationen beder dig om at komme ud af sengen og gå omkring. Vi støtter dig selvfølgelig i det omfang, du har brug for det.

Tilbring så mange timer som muligt oppe, og gå ture på gangen. Gør det i flere omgange, og hvil dig ind i mellem. Vi opfordrer dig til at sidde oppe til måltiderne.

Vi instruerer dig i at komme korrekt ud af sengen.

Du kan eventuelt også få instruktion i vejrtrækningsøvelser af en fysioterapeut.

Sørg for at spise og drikke

Bevægelse, mad og drikke er vigtige dele af behandlingen og hjælper med til at nedsætte risikoen

for andre komplikationer såsom betændelse i sår, lungebetændelse og blodpropper i benene. Sørg derfor for at spise og drikke, selvom du er træt og eventuelt har kvalme.

Det kan være godt at spise flere små måltider i stedet for 3 store i løbet af dagen. Din krop har brug for protein for at hele efter operationen. Protein findes blandt andet i kød, fisk, øg og ost og mælkeprodukter. Vi anbefaler, at du desuden drikker 4 brikker proteindrik eller mælkeprodukt i døgnet. Proteindrik er et vigtigt tilskud, der indeholder ekstra næringsstoffer og vitaminer. Du kan få proteindrikke i forskellige smagsvarianter baseret på henholdsvis saft og mælk.

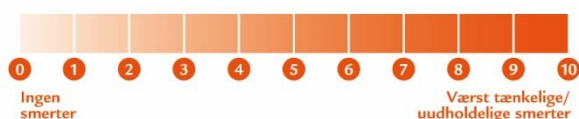
Husk at drikke 2 liter væske dagligt, herunder 4 brikker proteindrik eller mælkeprodukt.

Tyg tyggegummi

Din tarmfunktion kommer hurtigere i gang efter operationen, hvis du tygger sukkerfrit tyggegummi.

Vurdér dine smerter

Det er vores mål at reducere dine smerter efter operationen mest muligt. Det er kun dig selv, der kan mærke, hvor ondt du har. Derfor skal du selv medvirke til at sikre, at du får tilstrækkelig smertestillende medicin.

Brug VAS-skalaen til at vurdere dine smerter.

For at vi kan give dig den rigtige smertebehandling vil vi bede dig om at vise smerten på en VAS-skala eller at fortælle om smerten som et tal mellem 0 og 10. 0 betyder ingen smerter, og 10 er de værst tænkelige smerter, du kan forestille dig.

Tag imod smertestillende medicin

Hvis du har smertekateter, får du løbende smertestillende medicin gennem det i de første dage. Vi fjerner smertekateteret på 3. dagen efter operationen. Derefter får du smertestillende tabletter.

Du får desuden en fast smertebehandling med tabletter, og denne behandling fortsætter efter, at smertekateteret er fjernet.

Det er vigtigt, at du ikke har smerter, så du kan bevæge dig og være oppe.

Få skiftet plaster

Vi fjerner plasteret over dit sår tidligst 24 timer efter operationen. Hvis huden er tør, skal du ikke have et nyt plaster på.

Følelsesmæssige reaktioner

Du kan opleve at reagere følelsesmæssigt efter operationen.

Det er naturligt at føle en lettelse over, at operationen er overstået, men mange føler også tristhed, angst og nervøsitet. Mange står i en ny situation, hvor tanker om fremtiden, sygdomsdiagnosen og den ændrede krop kan være årsag til spekulationer og bekymringer.

Ventetiden frem mod det endelige svar på undersøgelsen kan være præget af omskiftelighed. Du kan have gode og dårlige dage. For nogle er det en hjælp at dele tanker og følelser med familie, venner eller andre.

Svar på undersøgelsen

Svaret på undersøgelsen af det fjernede stykke tarm er klar cirka 7 hverdage efter operationen. Er svaret ikke klar, når du bliver udskrevet, får du en tid til samtale i ambulatoriet. Vi anbefaler, at du har en pårørende med til samtalen.

Udskrivelse

Du kan forvente at blive udskrevet 3-5 dage efter operationen, men det afhænger af din tilstand, om du spiser og drikker tilstrækkeligt, om du har smerter, og om din mave er begyndt at fungere igen.

Besked til din læge

Vi sender besked om indlæggelse og operation til din praktiserende læge efter udskrivelsen.

NÅR DU KOMMER HJEM

Aftal at få fjernet klips

Du skal selv kontakte din læge og bestille en tid til at få fjernet hudklips. Klipsene skal fjernes cirka 10 dage efter operationen.

Hvis du skal til samtale om svaret på undersøgelsen cirka 10 dage efter operationen, fjerner sygeplejersken i ambulatoriet dine klips.

Sygemeld dig

Du må forvente at være sygemeldt i en periode efter operationen. Hvor længe du skal være sygemeldt, afhænger af den fysiske aktivitet i dit arbejde samt dit generelle helbred.

Forvent at have problemer med maven

I den første tid efter operationen er det almindeligt at have koliksmærter i maven, og det er normalt, at afføringen er tynd. Der kan gå op til 2 måneder, før din tarmfunktion igen er normal.

Undgå tunge løft

Du må ikke løfte noget i 6-8 uger efter operationen.

Søg læge ved problemer

Hvis du er blevet udskrevet, før du har fået svar på undersøgelsen af tarmen, må du kontakte os vedrørende problemer i forbindelse med din sygdom og operation.

Hvis du er blevet henvist til videre behandling på et andet sygehus, må du kontakte os, indtil du har fået en ny kontaktperson.

Hvis du har behov for at tale med en læge, efter du har afsluttet din behandling hos os, skal du kontakte din egen læge eller Lægevagten.

OM MAVE-TARM-SYSTEMET

Mavesækken

Når du spiser eller drikker, føres maden gennem et langt, snævert rør, spiserøret, ned i maven. Her bliver maden kværnet i mindre stykker, og fordøjelsesvæske gør den flydende.

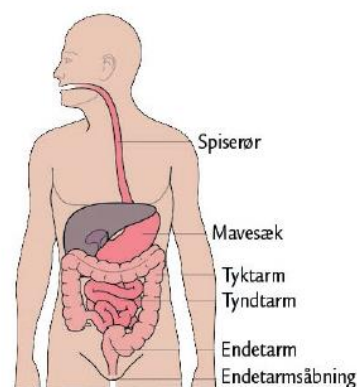
Tyndtarmen

Indholdet af mavesækken bevæger sig ud i tyndtarmen (ileum), hvor fordøjelsen afsluttes.

Kroppen optager de næringsstoffer, den skal bruge til energi til at vokse og danne nye celler, og kanaliserer næringsstofferne ud i blodbanen.

Tyktarmen

Når alle næringsstofferne er blevet optaget, bevæger resten af de fordøjede mad- og drikkevarer sig ned i tyktarmen (colon), hvor kroppen optager mere væske, så affaldet bliver fastere. Musklerne i tyktarmens væg skubber derefter tarmindeholdet fremad og ned i endetarmen, hvorefter det tømmes ud af kroppen gennem endetarmsåbningen i form af afføring.

Mave-tarm-systemet

REGIONSHOSPITAL NORDJYLLAND
– i gode hænder

KONTAKT OG MERE VIDEN

Har du spørgsmål til operationen, er du velkommen til at kontakte os.

Kontakt

Sengeafsnit 107
Tlf. 97 64 05 01